

Åsnes Kommuneskoget KF

Langtidsplan 2024 – 2031

HOVEDMÅLSETTING FOR ÅSNES KOMMUNESKOGER

Åsnes Kommuneskoger skal drives etter en langsiktig målsetting og ut fra en langsiktig disponering av de naturgitte ressursene. Driften av skogen skal skje innenfor gjeldende skogfaglige og miljøfaglige standarder.

Skogens samlede arealer skal beholdes i den størrelsesorden som er i dag, men det skal søkes løsninger gjennom makeskifte og tilkjøp/frasalg som etter hvert kan gi en enda mer rasjonell struktur.

Skogen skal pleies slik at det blir i størst mulig grad kvalitetsvirke og god volumproduksjon.

Drift av kommuneskogen skal ha tilfredsstillende avkastning ut fra hva skogen kan bære.

Skogen skal dekke krav til biologiske mangfold og skal følge overordnede målsettinger for miljøsertifisering og frivillig vern.

Drift av skogen skal ta hensyn til og tilrettelegge for allmenhetens interesser for friluftsliv og naturopplevelser.

Kommuneskogen skal være et godt eksempel på godt skogbruk i Åsnes Kommune.

Åsnes Kommuneskoger KF

Langtidsplan 2024–2031, oversendelse

Denne langtidsplan er utarbeidet etter oppdrag fra Åsnes kommunestyre og skal gjelde for perioden 2024–2031. Langtidsplanen er en videreføring av forrige langtidsplan som ble vedtatt i 2019.

Den skal danne grunnlaget for årlige budsjetter og aktivitetsplan som vedtas i Åsnes Kommunestyre.

Hvert år utarbeides en årsrapport som viser utført aktivitet på de ulike områder.

Denne skal godkjennes av Åsnes kommunestyre.

Planen skal fornyes /oppdateres minimum hvert 4. år og med innlagt ny rullerende periode for de neste 8 år.

Ved vesentlige endringer i premissene som denne planen er grunnlagt på, vil styret fremlegge forslag til eventuelle endringer for kommunestyret når det er påkrevet.

En fornyet plan skal fremlegges for Åsnes Kommunestyre høsten 2027 og da med endringer i perioden fra 2028 til og med 2035. Planen følger løpende 4 års periode i henhold til kommunestyreperiodene.

Det har vært en styrke for arbeidet i selskapet at kommunestyret har forholdt seg meget positive til det arbeidet som er gjort. Denne langtidsplanen er relativt detaljert, men det er høstet gode erfaringer med å ha å klare planer på de ulike områder og som kommunestyret har godkjent og gitt tilslutning til.

Langtidsplanen er grunnlagt på styrets vurderinger av de opplysninger som fremkommer i den oppdaterte skogbruksplanen for Åsnes Kommuneskoger som er ferdigstilt av Glommen-Mjøsen Skog SA med planavdelingen Allma sommeren 2019. Planen er oppdatert med nye beregninger høsten 2023, basert på de endringer i eiendomsstruktur og utførte tiltak siden 2019.

Videre er det innarbeidet en oversikt over hovedtrekk i de skogfaglige og planlagte aktiviteter, samt hvilke arbeider som er planlagt innen miljø-, bærekraft- og flerbrukshensyn

Langtidsplanen inneholder også et økonomisk kapittel som viser hovedtrekk i resultatmuligheter og disponering av oppnådde resultater.

I planen fremkommer en oversikt over planlagte tiltak på vegnettet, disponering av eiendommens ulike husvære, administrative forhold og øvrige relevante områder.

En del omhandler også plan for fremtidig eiendomsdisponering og planer for dette.

Planen er utarbeidet av Åsnes Kommuneskoger KF ved daglig leder Simon A Støa.

Flisa den 5. september 2023

I styret for Åsnes Kommuneskoger KF

Jo Inge Bresjøberget
styreleder

Frank Bjørneseth
nestleder

Tonje Jakobsen Lillemo
styremedlem

Svein Sjølli
Styremedlem

Ørjan Bue
Styremedlem.

Simon A støa

Daglig leder

Innhold

HOVEDMÅLSETTING FOR ÅSNES KOMMUNESKOGER	2
Åsnes Kommuneskoger KF Langtidsplan 2024–2031, oversendelse.....	3
Fakta og historikk.....	6
Hovedtrekk	8
Planens forhold til FNs Bærekraftsmål:	8
Ordliste	9
Skogfaglig del	10
Eiendommen i dag:	11
Skogkultur	12
Avvirkning	13
Tynning	14
Sluttavvirkning	14
Lukket hogst.....	14
Bjørkeskjøtsel.....	15
Fordeling av volum på treslag, hogstklasse og bonitet.	15
Veger.....	16
Miljø, bærekraft og flerbruk	18
Bærekraftig skogbruk.	18
Landskapsplan	18
Verneområder og hensynsområder	18
Restaurering av myr:.....	19
Tiurleiker og rovfuglreir.	19
Karbonbinding i skogen og økosystemtjenester.....	19
Kulturminner/ Særskilte områder	20
Friluftsliv/Turisme.....	21
Kynnavassdraget.....	21
Oppsummering plan for miljø/flerbrukshensyn/Friluftsliv i kommende periode:	22
Jakt.....	23
Eiendomsstruktur	25
Skogshusvær – koier – gapahuker	27
Grus- og steinforekomster.....	28
Økonomi	29
Organisering.....	31
Samarbeid	32
Rapportering og behandling av planen	33

Fakta og historikk

Åsnes kommuneskoger KF er driftsselskapet som forvalter Åsnes kommune sine skogeierdommer. Driftsselskapet ble vedtatt etablert i 2013 og overtok ansvaret for virksomheten fra 1. januar 2014. Åsnes kommunestyre er selskapets høyeste organ og godkjenner årlig budsjetter og selskapets årsoppgjør.

Selskapets styre og ledelse har ansvar for den daglige drift og virksomheten i selskapet og fremlegger sine planer og tilbakemeldinger til kommunestyret.

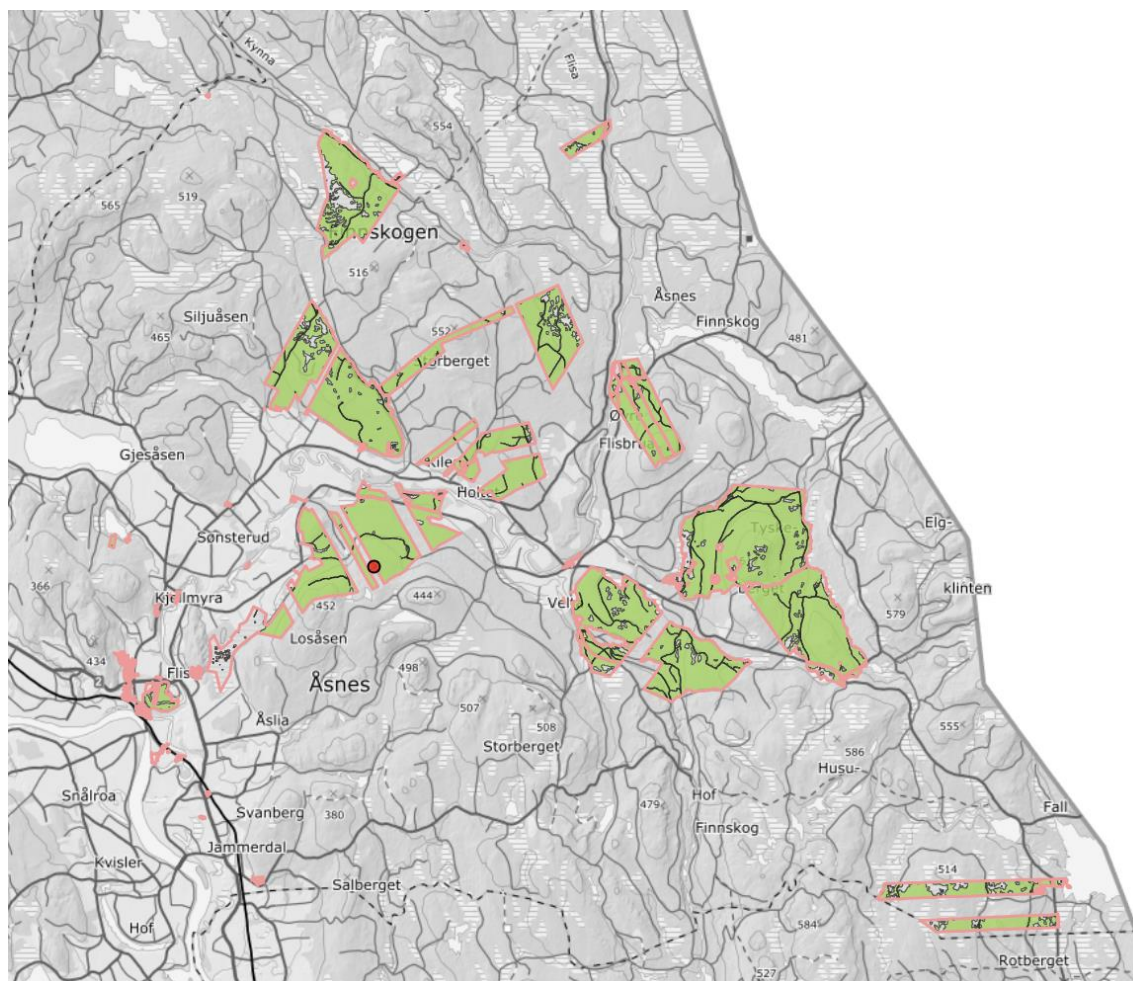
Kommuneskogens administrasjon består av daglig leder, som har ansvaret for den daglige driften av selskapet.

Åsnes kommuneskoger KF er registrert som eget selskap med org.nr. 913 142 535.

Selskapet er som kommunalt foretak ikke skattepliktig.

Eiendommen består av 77. 000 dekar, hvorav 68.000 er produktive skogareal. Rundt 60 % av skogen består av god furumark.

All skog ligger i Åsnes kommune og østover fra kommunesenteret Flisa og innover mot svenskegrensen. Det er gode sammenhengende areal i større områder og en del fritt liggende teiger i nærliggende områder. De største områdene er i Sævsjøberget, Haukåsen, Tyskeberget, Sørsåsen, Eftasberget, Losåsen, Buttaråsen og Trangen, men også større teiger i Seuberget, Storberget og Rotberget.

Figur 1: Oversiktskart over Åsnes Kommunes skogeierdommer, hentet fra gardskart.nibio.no den 28.08.23

Eiendommen er opprettet over en periode på over 100 år gjennom oppkjøp og ble tidligere forvaltet gjennom et eget skogstyre underlagt Åsnes kommunestyre. Det var en egen skogforvalter som ledet den løpende drift og det var mange ansatte tilknyttet driften både administrativt og i skogen. Åsnes kommune hadde også eget sagbruk på Sønsterud.

Kommuneskogen har et omfattende vegnett. De fleste vegene er i samarbeid med øvrige skogeiere og organisert gjennom egne samvirkeforetak eller ved enkle fordelingsavtaler. Noen veger eies helt. Samlet sett og omregnet ut fra andeler i de ulike veger, har kommuneskogen ansvar for ca. 120 km med veger.

Som annen utvikling i skognæringa, har driften gjennom årene blitt betydelig rasjonalisert. Fra årtusenskiftet ble driften av skogen satt bort til lokale driftsoperatører. Dette ble avvirket i 2013.

Det ble i gjennomsnitt de siste 25 år før dette avvirket en del over oppgitt balansekvantum og det er viktig for den skogfaglige utviklingen fremover å holde seg innenfor rammen av det skogen kan bære. Over tid vil da skogen kunne utvikle seg til å øke kvantum igjen, men innenfor de rammer som den nye skogbruksplanen angir.

Siden KF ble etablert i 2013 og i virksomhet fra 2014 har skogens nøkkeltall hatt en stabil utvikling. Gjennom kjøp, salg og makeskifter har arronderingen blitt svært mye bedre, og både stående volum og tilvekst er økende. Dette viser at en aktiv skogsdrift er positiv for den videre utvikling i skogen.

Hovedtrekk

Målsetting er at skogen skal drives skogfaglig og langsiktig innenfor miljømessige standarder.

Det skal i størst mulig utstrekning benyttes bistand og omsetning av virke gjennom lokale aktører i Solør.

I planperioden skal det avvirkes innenfor rammen av beregnet balansekvantum.

Det skal i størst mulig utstrekning avvirkes eldre gran, foretas tynning og sluttavvirkning av furu.

Ungskogpleie skal som hovedregel utføres i alle trengende bestand, og i snitt skal det utføres ungskogpleie 2 ganger pr ungskogbestand.

Gjennomsnittlig årlig netto hogstkvantum for gjennomhogst og sluttavvirkning: 20. 600 m³

Tynning 3. 900 m³

Årlig behandling markberedning, planting, ungskogpleie og forhåndsrydding og gjødsling: 3050 daa

Vegnettet skal vedlikeholdes og utvikles noe for best mulig tilgang til skogen ut fra nye krav til et godt vegnett.

Utleie av elg-/hortejakt skal gjøres for perioder på minimum 3 år maksimum 6 år for å oppnå tilfredsstillende viltforvaltning på de ulike arter. Utleie skjer i de terreng kommuneskogen disponerer, og administreres av Kommuneskogen selv. Småvilt og rådyrjakt nord for Flisa elv, samt i teigene Losåsen, Trangen og Buttaråsen administreres av Åsnes JFF, på øvrige arealer disponerer vi denne jakta selv.

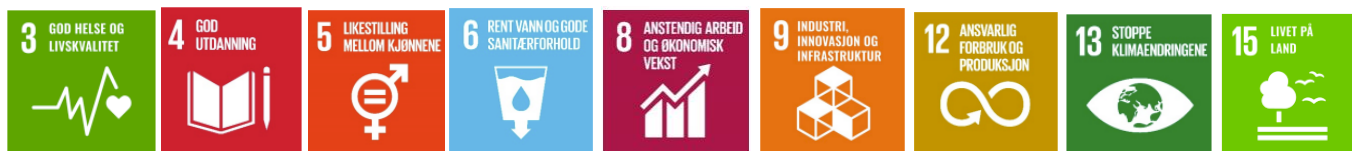
En del av skogshusværene leies ut på kort sikt, noen på lang sikt, noen selges og noen kondemneres.

Kulturminner og friluftsliv ivaretas og tilgang til skogen skal søkes gjort best mulig for allmenheten. Vi skal øke uttaket og verdien av eiendommens fjellmasser.

Økonomien legges opp slik at selskapet til enhver tid har nødvendig likvid driftskapital og avsetninger til skogfond skal være slik at den dekker planlagt aktivitet for neste 12. mnd. periode. Et anslag er at avkastning til eier i hver 4-års periode skal ligge i størrelsesorden ca. 10 mill. kroner pr. periode fra og med driftsåret 2024. Bemanning skal holdes på minst mulig nivå, men må samtidig forvare det ambisjonsnivået som denne planen legger opp til, særlig på oppfølging av utleie av hytter og videreutvikling av eiendommen utover det rent skogbruksmessige.

Planens forhold til FNs Bærekraftsmål:

Åsnes Kommuneskoger KF jobber for å understøtte FNs bærekraftsmål. Under er målene som vi har særlig påvirkning på, og som vi vil bidra til å oppnå i kommende langtidsplan. Planen vil henvise til de ulike bærekraftsmålene under hvert hovedkapittel. Under hvert kapittel vil det være informasjon som beskriver hvordan vi vil jobbe for å oppnå målene i kommende periode.

Ordliste

Nedenfor følger en ordliste med forklaring av en del ord og uttrykk bruk i langtidsplanen.

Ord	Betydning
Avvirkning	Hogst av trær
Biologisk viktige områder	Biologisk viktige områder (BVO) er områder i skogslandskapet som har høye verdier av biologisk mangfold, og derfor skal stå urørt. Nytt kravpunkt i PEFC er at alle eiendommer over 1500 daa skal ha kartfestet 5% BVO på eiendommen.
Bonitet	Beskriver hvor god vekst det er på skogen. Koden består ofte av en bokstav og et tall, der bokstaven beskriver treslag (G=gran, F=Furu, B= Bjørk) og tallet beskriver hvor høyt treet er når det er 40 år gammelt. Tallet spenner seg fra bonitet 6 til 26. Eksempel: G14= Gran som er 14 meter høy når den er 40 år gammel.
Driftsplanområde	Forvaltningsområde for storvilt
Flatehogst	Hogstform der man fjerner alle trærne. Her må det som regel plantes for å få ny skog
Forhåndsrydding	Fjerning av trær og vegetasjon som er i veien før tynning. Må ofte utføres der det ikke er utført riktig ungskogpleie.
Fremtidstre	Et tre som fyller de krav til vekst og kvalitet vi ønsker, og som skal stå helt til det blir høstet.
Frørestilling	Hogstform, mest bruk i furu, der man setter igjen noen frøtrær (2-5/daa) som skal gi frø til naturlig etablering av ny skog.
FSC Skogstandard	Mer internasjonalt brukt skogstandard, men ikke så utbredt her til lands. Tilbyr kun sertifisering på eiendomsnivå. Har en internasjonal strategi for et bærekraftig skogbruk.
Hogstklasse	Forkortes ofte Hkl. 5 klasser som beskriver skogens utviklingstrinn.
Hogstklasse 1	Hogstflate/skogunder foryngelse. Det står ikke skog der.
Hogstklasse 2	Ungskogfasen, består av ungskog opp til 10-12 meters høyde
Hogstklasse 3	Yngre produksjonskog, skog i 30-50 årsalderen (avhengig av bonitet).
Hogstklasse 4	Eldre produksjonskog, det er her skogen produserer mest pr år i vekst. Ca 50-100 år, avhengig av bonitet)
Hogstklasse 5	Hogstmoden skog, skog som kan avvirkes.
Landskapsplan	Alle sammenhengende teiger på større enn 10.000 daa skal ha en bestandsovergrepene landskapsplan som beskriver skjøtsel, hensyn og flerbruk på et landskapsnivå.
Lukket hogst	Hogst der man unngår hogstflater, men i stedet høster utvalgte trær og lar resten stå (eksempelvis bledningshogst)
Markberedning	Harving/flekking av torv og vegetasjon på en hogstflate, for å sikre bedre spiring, overlevelse og tilvekst på nye trær.
Nøkkelbiotoper:	Viktige leverområder for mange rødlistete arter. Skal bevares. Kalles ofte MIS-figur etter kartleggingsmetoden MIS (Miljøregistrering i Skog)
PEFC skogstandard	Den mest brukte skogstandard her til lands. Nylig revidert i 2023. Har 30 kravpunkter til hvordan skogbruket skal drives. Har gruppesertifisering, dvs. at vi er sertifisert gjennom tømmerkjøperne. Vi får ikke levert tømmer hvis vi ikke følger denne standarden.
Produktivt areal	Andel av totalt areal som kan benyttes til skogproduksjon
Skogkultur	Tiltak som blir gjort for å etablere en ny skog etter hogst, og sikre at denne får de beste forutsetninger videre.
Sluttavvirkning	Avvirkning man gjør i slutten på bestandets liv, man høster tidligere tiders skjøtsel og starter på nytt.
Tynning	Hogst i yngre skog (Hkl. 3-4) der man tynner ut noen trær for å sette igjen de beste fremtidstrærne slik at de får bedre utviklingsmuligheter.
Ungskogpleie	Pleie av ungskog, med eksempelvis lauvrydding og/eller avstandregulering for å fristille et riktig antall fremtidstrær i bestandet
Åpen hogst	Hogst der det blir hogstflater, som f.eks. flatehogst eller frørestilling

Skogfaglig del

Avvirkningen i skogen skal være innenfor rammen av beregnet balansekvantum og fordeles ut fra angitt behov for tynning og sluttavvirkning. Det er viktig å se noen år over ett og dette kan bety at enkelte år avvirknes noe over balansekvantum og andre år under. Dette for å ta ut i markedet lavere driftskostnader og gode markedssituasjoner for avsetning av virke.

I hver 4 – års periode skal snittavvirkning være tilpasset tilsvarende balansekvantum for perioden.

Skogkultur skal gjøres kontinuerlig og finansieres i hovedsak med avsatte skogfondsmidler. Skogkultur og tynning skal prioriteres i bestand med best bonitet fra 14 og oppover. På lavere boniteter skal tiltak vurderes noe mer tilpasset annen aktivitet i området og også kostnadmessig.

En utvikling av klima mot både våtere og tørrere somrer, mer og kraftigere vind, samt mer ekstremvær gjør at vi må vri om skjøtselen av skogen noe for å tilpasse den til fremtidens klima. Vi ser særlig at en del av granskogen på gode boniteter som står for tett sliter veldig, og må ofte hogges for tidlig pga. tørkestress og barkebilleskader. Dette er dårlig utnyttelse av tilvekstpotensialet, og også ugunstig økonomisk.

Dette innebærer bl.a. at vi må tenke nytt når det gjelder treslag, og kanskje plante mindre gran og mer furu enn før, særlig på de tørreste lokalitetene. Vi vil også ha et større innslag med lauvtrær. Vi må sikre stabile enkeltrær gjennom både ungskogpleie og tynning. Stabile enkeltrær i god vekst tåler det meste av utfordringer, og vi har en målsetning om å få færre, men større trær i skogskjøtselen fremover.

Vi vil også øke fokuset på lukkede hogster noe i kommende periode, for å følge opp nye miljø- og markedskrav.

All skogbruksmessig aktivitet skal følge til enhver tid gjeldende PEFC skogstandard.

Eiendommen i dag:

Tabell 1: Oversikt over hovedtallene for eiendommen, Hentet fra vår skogbruksplan . Data fremskrevet til 25.08.2023.

Hovedtall for eiendommen

AREAL

Totalt areal	77 164 dekar
Produktivt skogareal	68 311 dekar
Registrert areal med nøkkelbiotoper	591 dekar

HOGSTKLASSEFORDELING

Hogstklasse	Dekar	%	% u.t.*
1 Skog under foryngelse	4594.1 dekar	7%	0%
2 Foryngelse og ungskog	17229.0 dekar	25%	5%
3 Yngre produksjonsskog	17574.0 dekar	26%	6%
4 Eldre produksjonsskog	16328.9 dekar	24%	12%
5 Gammel skog	12096.5 dekar	18%	16%

*Prosent areal med utilfredsstillende tetthet

KUBIKKMASSE

Total kubikkmasse	796 269 m³
Kubikkmasse på drivbare arealer	785 709 m³
Kubikkmasse per dekar på drivbare arealer	11.6 m³/dekar
Eiendommens utnyttelsesgrad	83 %

Verdien viser prosentvis utnyttelse av potensiell produksjon. Utilfredsstillende tetthet og overholdelse av hkl 5 er eksempler som gir redusert utnyttelse.

TILVEKST

Årlig volumøkning for skogbestanden.

Gjennomsnittlig tilvekstprosent	3.6 m³
Total tilvekst	29 345 m³

Klima, Bærekraft og Miljø

Alle CO₂ tall inkluderer stammen, topp og grener

CO ₂ bundet i din skog	1529 422 tonn
Årlig optak av CO ₂	58 169 tonn

Dette tallet kan du bruke for å vise CO₂ binding det kommende året

Skogkultur

Det er utarbeidet egne instruksjoner for utførelse av skogkultur på eiendommen. Disse baseres seg på god skogskjøtsel, og skal bidra til stabile enkelttrær og bestand med en god tilvekst, samt god tilvekst og utvikling for hele eiendommen. Skogskjøtselen baserer seg på relativt enkle grep, som kort fortalt er:

Markberedning

Alle foryngelsesarealer skal markberedes med mindre topografiske, arealmessige eller andre hindringer tilsier at dette ikke er hensiktsmessig. Det skal helst markberedes med midjemontert utstyr på lassbærer eller med gravemaskin, da disse gir godt resultat og noe mindre dramatiske markberedningsfelt enn bakmontert markberedningharv på lassbærer.

Planting

Alle granbestand skal etter avvirkning tilplantes i løpet av kommende år. Primært skal planting utføres om høsten med 2-årige planter. Det kan søkes å utnytte naturlig foryngelse der dette er mulig og har forutsetninger for å virke tilfredsstillende.

For furubestand kan vurderes naturlig foryngelse, planting eller såing. Det skal plantes furu eller barblending i bestand der eldre gran tydelig er blitt tørkestresset. Furuplanting vil øke gjennom perioden.

Det vil bli plantet bjørk på egnede lokaliteter i perioden, for å øke lauvandelen og som en del av økt fokus på bjørkeskogskjøtsel (se eget punkt).

Alle planter skal som utgangspunkt være mekanisk beskyttet mot snutebilleangrep.

Planteantall skal minimum følge enhver tids gjeldende standarder og retningslinjer for utplantingstall.

Plantekontroll

Alle bestand hvor det foretas foryngelsestiltak, skal gås over og kontrolleres senest 2 år etter gjennomførte tiltak. Det skal foretas suppleringsplanting der det er behov.

Ungskogpleie

Gran: Ungskogpleie i granbestand skal utføres der tetthet og bestandsbildet tilsier dette. I mer rålendte områder skal man søke å ha igjen rundt 10 % lauvvirke. Lauv skal i større grad spares i egne holt i bestandene.

Gran skal som utgangspunkt ungsogpleies i to omganger, og etter siste gangs ungsogpleie skal treantallet være så lavt at man kan klare seg uten senere tynning. For bestand som vurderes potensielle for konvertering til lukkede hogster, skal det allerede i ungsogfasen begynnes omstilling.

Furu: Ungskogpleie av furu skal skje i flere omganger. I svært tette foryngelser skal man gå inn tidlig for å fristille fremtidstrærne (brønnrydding), og så kommer det 1-2 runder med ungsogpleie etter det igjen. Etter siste ungsogpleie skal det være et treantall på ca. 180-200 trær/daa. All furu skal som utgangspunkt tynnes etter dette igjen. For bestand som vurderes potensielle for konvertering til lukkede hogster, skal det allerede i ungsogfasen begynnes omstilling.

Bjørk: Ungskogpleie i bjørk skal gjøres i egnede bjørkebestand, eller i bjørkeholt i gran/furubestand. Må pleies en til flere ganger, for å sikre mulighet til kvalitetsvirke der vi ser det er potensiale for det, eller for mest volumtilvekst på øvrige arealer.

Forhåndsrydding

Kostnader til forhåndsrydding søkes redusert til minimum, men kan være økonomisk forsvarlig særlig i furubestand. Ved tynning i furu kan det være kostnadsbesparende og vil gi et bedre skogfaglig resultat om det forhåndsryddes.

Gjødsling

Gjødsling av furuskog kan være økonomisk forsvarlig på gode boniteter (14 og oppover). Dette kan frembringe godt kvalitetsvirke som det helt klart vil være etterspørsel på for fremtiden. Gjennomføring av gjødsling krever en god plan for videre oppfølging av bestandene og en klar plan for eventuelt senere gjødsling igjen og tidspunkt for avvirkning.

Det er laget en gjødslingplan for de beste bestandene, men denne må oppdateres i planperioden for å hensynta år uten gjødsling (2022 og 2023) samt endringer i eiendomsstrukturen.

Samlet oversikt skogkulturarbeid.

Tabell 2: Oversikt over estimert skogkulturbetehov i perioden. Tall i dekar pr år.

	Mark-beredning	Planting	Supplering	Ungskog - pleie	Forhåndsrydding	Gjødsling	Sum
2024	800	300	50	1500	200	200	3050
2025	800	300	50	1500	200	200	3050
2026	800	300	50	1500	200	200	3050
2027	800	300	50	1500	200	200	3050
2028	800	300	50	1500	200	200	3050
2029	800	300	50	1500	200	200	3050
2030	800	300	50	1500	200	200	3050
2031	800	300	50	1500	200	200	3050

Samlet kostnadsanslag på skogkultur inkludert gjødsling er mellom 1,5-2 mill kr/år i perioden. Dette forutsettes dekket over skogfond.

Avvirkning

Avvirkningsprognose

Det er høsten 2023 kjørt en ny avvirkningsprognose for å beregne balansekvantum de neste 5 tiårsperiodene. Dette er gjort med bakgrunn i store endringer i eiendomsstrukturen siden sist langtidsplan. Glommen-Mjøsen Skog SA, vår leverandør av skogbruksplaner, har utarbeidet denne. Se tabell 1.

Tabell 3: Avvirkningsprognose årlig estimert avvirkning. Hentet fra avvirkningsprognose utarbeidet den 28.08.2023, basert på skogbruksplan fra 2017, fremskrevet til 25.08.2023. Tabellen er utarbeidet av Glommen-Mjøsen skog SA

Årlig estimert avvirket volum, m ³				
Periode	Årstall	Tynning	Sluttavvirkning (m ³)	Sum (m ³)
1	2023 - 2032	4 328	21 909	26237
2	2033 - 2042	2 193	22 002	24195
3	2043 - 2052	2 134	22 099	24233
4	2053 - 2062	2 760	22 302	25062
5	2063 - 2072	5 034	23 796	28830

Beregnet balansekvantum for perioden er 26.237 m³ brutto i kommende periode, eller ca 24.500 m³ netto (leveringsklart tømmer). Netto utgjør tynning ca. 3900 m³ og sluttavvirkning 20.600 m³. Vi prøver å ha en årlig avvirkning på tett oppunder netto balansekvantum hvert år i perioden. Gjennom perioden vil avvirkningen bli styrt mot sluttavvirkning i furu og eldre gran, samt tynning i furu. Ca. 16 % av volumet skal i perioden komme fra tynning.

Tynning

Tynningsdrift er den viktigste delen av avvirkning i skogen. Her legges grunnlaget for skogens verdi i fremtiden (20 – 50 år). Verdien av tynningsarbeidet skal ikke måles i antall kubikkmeter uttak eller verdi av hogd virke, men om tynning er gjort i rett tid og med riktig kvalitet. Samlet skal tynning utgjøre i snitt 16%, eller 3900 m³ av avvirkningsvolumet pr år gjennom perioden. Tynning vil bli prioritert i år der massevirke og småtømmerprisen er gode, og kan derfor i enkelte år overstige 3900 m³. Snittet i perioden skal likevel ikke overstige dette.

Furu

Furubestand skal tynnes flere ganger, vanligvis med ca. 10 års mellomrom på de beste bonitetene og etter behov på de dårligere. Dette er avhengig av riktig utgangspunkt og utvikling av barmassen.

Det skal benyttes hensiktsmessig maskinelt utstyr og med operatører som har god faglig innsikt i dette arbeid. Det lages en egen plan for tynningsaktiviteten i furubestand, men det er beregnet at vi skal ta ut ca. 3.900 m³/år i furutynning som 1, 2. og eventuelt 3 gangs uttak. Gjennomsnittlig uttak pr. tynning skal være på ca. 30% av stående grunnflate.

Gran

I utgangspunktet skal granbestand ikke tynnes. Enkelte bestand kan tynnes hvis de tynnes tidlig nok i hkl. 3, og på vinteren i forbindelse med nærliggende furutynning. Dette for å sikre sterke nok enkelttrær som kan stå ut omløpet. Gran som tynnes skal behandles med Rotstop eller tilsvarende produkt.

Bjørk:

Finner vi egnede bjørkebestand så kan de tynnes for å få frem god kvalitet. Disse må tynnes relativt ofte for å sikre rette stammer med liten kvist, og god vekst på bjørka.

Sluttavvirkning

84% av volumet (20.600 m³/år) skal i perioden komme fra sluttavvirkning. I sist planperiode er det hogget unna en hel del tørkestresset granskog (etter sommeren 2018). Dette har resultert i at vi har overholdt en del furu, som nå bør hogges. Avvirkningen vil derfor blir styrt litt mer mot furu i denne perioden. Furu kan hogges fra den er beregnet hogstmoden i skogbruksplanen, men kan overholdes lengre.

Eldre granbestand må like fullt avvirket før det blir for gammelt. Disse må følges og planlegges i god tid. Like vesentlig er det å ha mulighet til å gå inn med avvirkning om man ser at et bestand får stillstand og begynnende tørking og dårlig tilvekst. Gran kan derfor sluttavvirket før beregnet hogstmodenhetsalder, dersom kvalitet og tilstand tilsier det.

Lukket hogst

Det kommer stadig større krav fra markedet om lukket hogst, og det kan bli et krav om noe omstilling fra ensaldret bestandsskogbruk til mer lukkede hogstformer. ÅKS har etablert et forsøksfelt sammen med NMBU på dette i Seuberget, og vil i perioden følge opp dette. I kommende planperiode vil ÅKS aktivt se etter områder som kan egne seg til lukket hogst i både gran og furu, og evt. gjennomføre dette her.

Bjørkeskjøtsel

Samlet sett ser vi at miljø-, klima- og økonomiske hensyn tilsier at et større innslag av bjørk vil være gunstig for skogens framtidige tilstand og økonomi. I kommende periode er det en derfor målsetning å øke andelen lauv, og særlig bjørk på eiendommen. Dette både i egne bjørkebestand, men også i skogbildet ellers. Nye instruksjoner for ungskogpleie sier at det skal spares mer lauv enn tidligere praksis.

Vi har et mål om å komme i gang med produksjon av bjørk av så god kvalitet at det kan benyttes til sagtømmer. Vi skal i perioden søke samarbeidspartnere som kan hjelpe oss med dette.

Det er et minimumsmål at vi på sikt skal komme opp på en lauvandel i volum på minimum på 10% på eiendommen.

For å nå disse målene vil styret utarbeide en helhetlig strategi for å øke bjørkeandelen i ÅKS, og arbeide etter denne gjennom planperioden.

Fordeling av volum på treslag, hogstklasse og bonitet.

Tabell 4: Treslagsfordeling på eiendommen i dag. Hentet fra hovedtall fra skogbruksplanen, oppdatert 25.08.2023.

PRODUKTIVT SKOGAREAL

FORDELING AV KUBIKKMASSE SKOG

Treslag	Kubikkmasse drivbar skog	Kubikkmasse på arealer som er unntatt for hogst	Kubikkmasse på uproduktive arealer	Sum m ³	%
Gran	273 651	7 257	323	281 231	35%
Furu	480 631	1 684	449	482 764	61%
Lauv	31 427	801	46	32 274	4%
%	99%	1%	0%		
Sum m³	785 709	9 742	818	796 269	

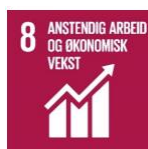
Tabell 5: Kubikkmasse fordelt på hogstklasse og bonitet. Hentet fra hovedtall fra skogbruksplanen, oppdatert 25.08.2023.

KUBIKKMASSE

FORDELT PÅ BONITET OG HOGSTKLASSE

Bonitet	Hogstklasse					Sum m ³	%
	1	2	3	4	5		
26						0	0%
23		28				28	0%
20	86	60	15 741	35 816	5 893	57 596	7%
17	254	1 946	134 226	124 833	40 935	302 194	38%
14	1 957	5 933	87 499	115 424	78 779	289 592	36%
11	1 456	1 851	12 069	33 849	63 247	112 472	14%
8	62	19	560	4 879	13 008	18 528	2%
6				777	3 704	4 481	1%
%	0%	1%	31%	39%	26%		
Sum m³	3 815	9 837	250 095	315 578	205 566	805 489	

Veger

Åsnes kommuneskoger skal ha et godt vedlikeholdt og oppdatert vegnett som dekker fremtidig behov for rasjonell transport.

Vi skal delta i ulike veg- samarbeid på lik linje med andre grunneiere. Der vår eierandel er lav, skal vi ikke ha ledende eller styrende roller. I enheter med få eiere og stor andel, må vi regne med å måtte delta mer aktivt i utøvelse av eierrollen. I tilfelle med mye merarbeid utover det som naturlig faller på vår andel, skal kommuneskogen godtgjøres for dette.

Kommuneskogens vegnett skal ikke brøytes på vinterstid utover det som er nødvendig for egen skogsdrift. Eventuelle andre interessenter i vegene kan få brøyte for egen risiko og kostnad.

Det skal gjøres ettersyn/vedlikeholdsavtaler for de mest sentrale veger med aktuelle personer/entreprenører som godtgjøres for dette.

Vegnettet skal være sterkt nok til å tåle 70 tonn totalvekt og med tilfredsstillende snuplasser.

Vedlikeholds-strategien på veinettet er følgende:

- Krattknusing systematisk hvert annet år
- Løpende skiftning av stikkrenner der det er behov.
- Oppgrusing etter skader i vårløsning og ved nedbørsskader.
- Årlig skraping av vegene etter opptørking om våren og om høsten ved behov.
- Delta med vår andel i fellesveger hvor vi ikke er ledende eier.
Disse er: Rotbergsvegene, Øvre Tyskebergsveg, Gråbergsvegen og Kynndalsvegene

Det er laget en egen oversikt og vedlikeholdsplan for kommuneskogens vegnett.

Veger som vi har/vil få hovedansvar for og som skal ha særskilt oppgradering/vedlikehold

2024 - 2028

Prioritet	Veg	Beskrivelse	Stipulert vår kostnad
1	Ny veg Sørsåsen	Ny veg for å bedre vegdekning mellom «nye og gamle» teiger i Sørsåsen	500.000
2	Ny veg Haukåsen	Ny veg for å bedre vegdekning på toppen av Haukåsen	200.000
3	Tyskeberget, Gamle Tapioveg	Grøfterensk og grusing	150.000
4	Sebuberget	Egen veg opp fra Myrvollgarasjen, grøfterensk og oppgrusing	100.000

5	Eftasberget	Oppgrusing egen veg	30.000
6	Trangen	Ruste opp veg inn til Trangen og Dreyerstubben	60.000

For mindre brukte veger skal det ikke gjøres særskilt tiltak annet enn å sikre fremkommelighet for skogsmaskiner, traktorer og biler med 4 WD.

Vedlikehold av veger deles inn i 3 ulike roder og konkuransutsettes for perioder på 3 og 3 år.

Miljø, bærekraft og flerbruk

Bærekraftig skogbruk.

Åsnes kommuneskoger følger PEFC- skogstandard, og er gruppesertifisert her gjennom tømmer-omsetterne. Daglig leder har tatt kurs i ny PEFC- skogstandard våren 2023, og vil følge opp at standarden holdes. Det vurderes også om eiendommen skal sertifiseres etter FSC-skogstandarden.

Åsnes Kommunes skoger har et balansekvantum på 26 237 m³/år brutto, noe som tilsier at vi kan ta ut ca. 24 500 m³ med nyttbart virke hvert år. Det er viktig at vi ikke overavvirker, men holder oss på eller like under balansekvantum. Dette er viktig for å opprettholde god tilvekst, og sikre fremtidige verdier for kommunes innbyggere.

Landskapsplan

Det er et kravpunkt (kravpunkt 4) i PEFC-skogstandard om at alle sammenhengende skogteiger over 10 000 daa skal ha en landskapsplan. En landskapsplan skal være bestandsovergripende og vise hvordan landskapsøkologiske hensyn tas ved planlegging og forvaltning av skogen. Landskapsplanen skal «klargjøre utfordringer, muligheter og interessekonflikter mellom ulike brukerinteresser, og å utarbeide en langsiktig strategi for forvaltning av teigen som sikrer en bærekraftig ressursforvaltning og et positivt klimabidrag.»

Vi har pr i dag en teig som er over 10 000 daa, og det er teigen i Tyskeberget/Greinberget på rett under 20 000 daa. Her er det tidligere laget en landskapsplan, men denne må revideres med endret areal og noe nye krav i PEFC. Dette gjøres innen utgangen av 2024.

Verneområder og hensynsområder

Pr. i dag har eiendommen følgende verneområder:

Samlet areal nøkkelbiotoper: 589 daa

Areal med varig vernede områder:

- Brenninga naturreservat: 1600 daa
- Dreyerstubben naturreservat: 0,3 daa

Areal med strenge restriksjoner:

- Losmyra, Naturtype A (i praksis fredet): 1880 daa

Samlet areal med nøkkelbiotoper, varig vern og naturtype A: 4069 daa (5,2% av den totale eiendommen). Merk i dette arealet er ikke andre viktige naturtyper, rovfugleir eller tiurleiker tatt med. Dette er områder som det må tas ekstra hensyn, og utgjør ca. ytterligere 2% av arealet.

Det skal i gjennom ny skogtakst for Åsnes sør-øst og Grue øst finnes og kartfestes biologisk viktige områder (BVO) på eiendommen, slik at vi samlet får kartfestet over 5 % BVO, for å oppfylle nytt kravpunkt 23 i PEFC skogstandard.

Det kan være aktuelt å gjennomføre frivillig vern på inntil 1000 daa på Tyskebergshetta.

Restaurering av myr:

Det er gjennomført restaurering av 4 myrer på ÅKS sine eiendommer i 2023. Til sammen er det tettet igjen ca. 30. 000 meter med grøft. Dette vil bidra til at de restaurerte myrene begynner å binde karbon igjen, fremfor å slippe ut. Det vil også øke det biologiske mangfoldet på myrene, samt kunne bidra til både økt vannhusholdning, vannrensing og flomdemping. ÅKS vil løpende vurdere mulighet for å restaurere ytterligere flere myrer i kommende periode.

Figur 2: Fra myrrestaurering på Melbymyra, Haukåsen 2023. Foto: Simon A Støa

Tiurleiker og rovfuglreir.

Åsnes kommuneskoger har flere rovfuglreir og tiurleiker på eiendommen, hvorav en del er kartfestet og en del ikke er det. Det er også noe tvil rundt nøyaktigheten på noen av de kartfestete objektene. Dette skal det gjøres en ordentlig gjennomgang på, slik at vi får kartfestet dette skikkelig.

Karbonbinding i skogen og økosystemtjenester

Skogen har i dag bundet opp ca 1 414 719 tonn Co2 i stående biomasse

Årlig binding er ca 54 638 tonn Co2 i stående biomasse. Langsiktig potensiale for binding av Co2 i skog ved riktig skogskjøtsel er 88 198 tonn/år i stående biomasse.

Verdsetting av skogens økosystemtjenester er stadig i vinden, og EU-kommisjonen har gjennom forslag for nye retningslinjer for det grønne skiftet, laget en ny oversikt over hva dette kan være verdt.

Tabell 6: Oversikt over verdi av økosystemtjenester. (<https://iskogen.se/skog-eu-glesbygd/betalning-skogens-ekosystemtjanster/>).

Skogligt värde	SEK/ha/år
Virkesförsäljning	1166
Icke virkesprodukter (ex. svamp, bär, jakt)	306
Luftkvalitet	1646
Kolsänka	10561
Biodiversitet	3490
Vattenflöde/kvalitet	12620
Förhindra erosion	4709
Fritidsaktiviteter	4884

Her er det særlig interessant å se at både karbonbinding (kr 1000/daa/år og forbedring av vannkvalitet (kr 1260/daa/år) er over 10 gangen så verdifullt som tømmerproduksjonen. **Merk at dette er svenske tall, og ikke verifisert mot norsk skogbruk, men de gir en god pekepinn på hvor store verdier økosystemtjenester utgjør i forhold til tømmerpris.**

Pr i dag er økosystemtjenester noe som grunneiere ikke tar betalt for, men vi ser at det blir stadig nye markeder, bl.a. innen salg av karbonbinding i skog. ÅKS vil følge opp dette i kommende periode.

Kulturminner/ Særskilte områder

Driften av Åsnes kommuneskoger skal være preget av god tilrettelegging av allmennhetens behov for ferdsel og rekreasjon. Driften i kommuneskogen skal tilrettelegges slik at gamle stier og ferdselsårer skal holdes oppe og være tilgjengelige så langt dette er praktisk mulig.

Gamle kulturminner og bebyggelse skal best mulig ivaretas.

Losmyra

Myrområdet en viktig naturtype (type A) og skal beholdes urørt. Vurderes om den kan restaureres i henhold til anbefaling fra miljødirektoratet.

Dreierstubben – Trangenpasset

Historisk område fra 1808. Sist markert med Kongebesøk og historisk rekonstruksjon av slaget i april 2008. Veien inn, parkeringsplass og sti opp til anlegget må rustes opp i perioden.

Veien over Tolvmilsskogen

Gammel ferdselsåre som ble merket på 80 og 90-tallet av mange entusiaster. Denne går gjennom kommuneskogen på flere steder. Det vil bli tatt hensyn til denne ved skogsdrift i de ulike områder.

Infoskogen

«Infoskogen» ble etablert på 90 – tallet ved Risbekkoia i Flisdalen. Som grunneier vil være positive på å tilrettelegge for at tiltaket opprettholdes.

Bundlistøtta

Minnestein reist på østsiden av Tyskeberget som et minne etter skogforvalter Nils Bundli som døde der i aktiv tjeneste i februar 1965. Området er ryddet noe i 2015 og må følges opp for fremtiden.

Det skal settes opp en infotavle ved endesnuplassen på vegen. Det vurderes mulighet for å lage en sti opp til Tyskebergshetta herfra.

Sebubergs-hemmet

Her er det tufter etter en gammel boplass som ligger i kommuneskogens teig i Sebuberget. Dette må merkes bedre på våre kart slik at stedet ikke blir borte.

Rogsjøen

Anlegg med ljørkoie, gapahuk og toalett, alt oppsatt i laftet tømmer. Rullestol veg ut til sjøen. Infotavle og tilsvarende er oppsatt. Åsnes JFF har påtatt seg ansvaret for oppfølging og ettersyn av anlegget.

Kommuneskogen bidrar ved behov. Anlegget vil bli oppgradert noe i planperioden

Kjellåsdammen

Åsnes Kommune er grunneier på begge sider av Kjellåsdammen. På østre bredd er det en gapahuk og der har vi foretatt rydding og noe hogst for å gjøre området mer attraktivt.

På vestre side er det et to bygninger fra fløtningstida. Her har vi gjort avtale med nabogrunneier som holder området ryddig og pent.

Gullholmen:

Gapahuk og fiskeplass. Det skal vurderes om vi skal lage veg helt frem til gapahuken for å ytterligere tilrettelegge for friluftslivet. Gapahuken ble opprustet og fikk nytt tak i 2023. Bedre skilting fra veg

Baksjøen

Vi beholder badeplassen i kommunal eie, Gjesåsen grenderåd og lokale ildsjeler sørger for fantastisk badeanlegg i området. Kan bli behov for noe skjøtsel i skogen rundt så den får et mer «åpent og ryddig» preg.

Særskilte områder

Kommuneskogen skal ha en aktiv holdning til å bevare mindre områder som har spesielle egenskaper eller som vi ser er viktige for dyr og planter. Det skal også være livsløpstrær eller grupper av slike utover det som er krav om i skogfaglige standarder.

Friluftsliv/Turisme

Åsnes Kommuneskoger skal tilrettelegge best mulig for allmennhetens tilgang til friluftsliv og de som vil satse på ulike former for turisme.

Myrmoen friluftsområde

Her har kommuneskogen vært med å tilrettelegge gjennom makeskifter slik at kommunen eier mest mulig av området. Det er etablert et forvaltningsråd for Myrmoen, og utarbeidet en forvaltningsplan og skjøtelsesplan med ansvarsområder for skjøtsel av Myrmoen. Kommuneskogen bidrar inn i forvaltningsrådet og er utførende på skogskjøtselen.

Skytebanene i Haukåsen

Anleggene disponeres av Åsnes Skytterlag og Åsnes JFF og det er greie avtaler om leie av areal. Det vurderes noe utbedring av anleggene til nye krav for slik anlegg og det er viktig at kommuneskogen som grunneiere tilrettelegger for at dette kan gjøres.

Dølpå

Anlegget eies av Hof Finnskog Skytterlag og de leier areal av kommuneskogen og en annen skogeiendom.

Snø-scooter led

Våre erfaringer så langt med dette er positivt. Kommuneskogen er innstilt på å følge og tilrettelegge for et videre godt samarbeid.

Stier og skogsbilveger

Vi skal gjennom skogsdrift og skogskjøtsel ikke ødelegge stier, men helle prøve å synliggjøre de ytterligere.

Alle kommuneskogens veger skal være åpne sommerstid, med unntak av at de kan stenges i teleløsning eller ved svært nedbørsrik perioder. Dette er et viktig bidrag for å sikre tilgjengeligheten av skog og mark for folk.

Kynnavassdraget

Hele vassdraget er et unikt område for friluftsliv med forskjellige variasjoner og bør utvikles mer planmessig. Kommuneskogen har begrenset med areal ned til vassdraget, men er eier av bebyggelsen ved

Kynndammen, Breifløyta og Dalabrua. Vi er også eier av damfestet på ene siden ved Kynndammen. Vi er med i Kynna grunneierlag, og ellers med i mange prosjekter rundt Kynna.

Kynndammen

Kynnavassdraget var et meget viktig og omfattende fløtningsvassdrag. Det er viktig at vassdraget blir fulgt opp og tilrettelagt for fremtidig anvendelse og oppfølging.

- Bebyggelsen ved Kynndammen

Dette anlegget må i første omgang holdes ved godt like slik at det ikke forfaller. Her er det satt i gang noen arbeider, men dette på jobbes videre med gjennom perioden. Se eget punkt om skogshusvære. Anlegget ved kynndammen bør utvikles mer i forbindelse med turisme og satsningen på kynna.

- Damanlegget

Selve damanlegget må utbedres og sikres. Det er i 2022 gjennomført et forprosjekt på mulig organisering og finansiering av dette. Prosjektet går videre i 2023 og inn i planperioden. Kommuneskogen som grunneier tar en aktiv rolle i dette.

Koier/hytter langs kynna

Vi ser nå potensiale i ytterligere utleiemuligheter langs kynna, og vil i planperioden kommersialisere dette i større grad, det gjelder da koieanlegget på Breifløyta, Dalabrua og Kynndammen. Alle disse anleggene må rustes opp og ferdigstilles, og leies ut på døgn/korttids-basis. Vi har som mål å komme i gang med utleie på et eller flere av anleggene i 2024.

Det kan være aktuelt å flytte Vellingbrukoia til Breifløyta. Se mer under skogshusvære.

Oppsummering plan for miljø/flerbrukshensyn/Friluftsliv i kommende periode:

For kommende 8-årsperiode skal følgende gjennomføres på eiendommen:

- Vurdere og evt. sertifiseres etter FSC-skogstandard
- Revidere landskapsplan for Tyskeberget/Greinberget
- Areal med BVO skal på over 5 % på eiendommen (inkludert nøkkelbiotoper og varig vernede områder)
- Jobbe mot frivillig vern av Tyskebergshetta
- Kartfeste alle rovfuglreir og tiurleiker på eiendommen.
- Følge med på hva som skjer innen verdsetting og evt. salg av økosystemtjenester.
- Vurdere og evt. gjennomføre ytterligere restaurering av myrer
- Være med på å utvikle Kommuneskogen og Kynnavassdraget særskilt videre for friluftsliv og turisme.

Jakt

All jakt i Åsnes Kommuneskoger skal utøves i henhold til gjeldende viltlov og etter gjeldende forskrifter. Avtaler om jakt skal gjøres for passende perioder slik at man får en god langsiktig forvaltning av de ulike arter. Vår jaktutleie skal ikke være direkte prisledende, men likevel sikre et økonomisk utbytte. Utleie av jakt er et viktig grep for å sikre befolkningens tilgang til jakt som både hobby, matauk og rekreasjon.

Det er laget nye avtaler med Åsnes Jakt- og fiskeforening om leie av småviltjakt og rådyrjakt på alt nord for Flisa elv, samt teigene i Losåsen, Buttaråsen og Trangen. Småvilt- og rådyrjakt på øvrig eiendom administrere vi selv. Dette er planlagt videreført ut perioden. Elgjakt er leid ut i 5 år fra 2023, og vil bli lyst ut på nytt nyåret 2028.

Med et økende rovvilttrykk, vil vi måtte påregne at utbytte av kommuneskogens jaktrettigheter vil fortsette på et lavere nivå enn det som vi kjenner fra tidligere.

Elgjakt

Forvaltningen av elgstammen overlates til det enkelte driftsplanområdet, men vi skal være på banen og komme med innspill der vi ser det trengs. Som grunneier er vi med i følgende driftsplanområder: Åsnes Nordre Driftsplanområde, Åsnes Finnskog driftsplanområde og Hof Finnskog Driftsplanområde.

Elgjakta har fått en ny modell fra 2023. Jakta legges ut offentlig og blir avgjort ved trekking. Prismodellen er også endret, og vi har nå samme prismodell som bl.a. Statskog og mange andre større offentlige eiere. Denne modellen innebærer en grunnpris pr. fellingsavgift som må betales på forskudd, og et etterskuddsoppgjør basert på hva slags dyr som ble skutt og vekten på dette. Dette er et mer rettferdig opplegg og prismodell, da det gir alle like muligheter og prisene tar hensyn til utdelt kvote og faktisk utbytte av jakta.

Elgjakta er nå leid ut på til sammen 9 terreng som vi administrerer, samt et par mindre tilleggsområder i perioden 2023-2027. Ny utlysning og trekking vil komme våren 2028.

Hjort

Forvaltes på samme måte som elgjakt. Følger jaktlagene. Her settes en fastpris for skutt hjort.

Småviltjakt

Nord for flisa elv, samt teigene Losåsen, Buttaråsen og Trangen: Disponeres av Åsnes JFF.

På øvrig areal: Vi disponerer denne selv, og leier ut via Inatur

Villsvin

Disponeres av de enkelte driftsplanområder.

Bever

Som småvilt

Rådyr

Som småvilt.

Rovdyr

Eventuell lisensjakt på ulv, bjørn, gaupe, jerv og mårhund overlates til de ulike driftsplanområder hvor kommuneskogens arealer inngår i en samlet løsning for områdene.

Eiendomsstruktur

Åsnes Kommuneskoger skal avhende en del mindre arealer som ikke er arronderingsmessig hensiktsmessig å disponere. Dette avhendes i form av makeskifte eller rent salg. Tilsvarende kan det være aktuelt å kjøpe arealer som blir tilbudt og som arronderingsmessig kan gi positiv effekt for en rasjonell drift.

Sted	Areal	Vurdering
Bygslede hyttetomter	50	Kommuneskogen har registrert ca. 60 hyttetomter hvorav 21 fortsatt er bygslet bort. Det er en målsetning å få solgt unna disse.
Finnskogbanen	80	Gjort avtale om salg til KNA. Selges 2023/24
Risbekken	550	Koieanlegget solgt til Åsnes JFF. Vurderes hvordan Info-skogen opprettholdes. Skogarealet kan vurderes solgt/makeskiftet da vi ikke har annen skog i nærheten.
Rotberget	4450	Vurderes solgt eller makeskiftet da dette ligger langt unna øvrig eiendom og medfører en del arbeid med hytteutleie og vegsamarbeid. Et eventuelt salg/makeskifte samordnes ved eventuelle innkjøp/makeskifte av areal som bedrer arronderingen til kommuneskogen.
Områder inntil naboer som villaer, gårdsbruk eller næringsvirksomhet		En del løpende forespørsler om kjøp av mindre tilleggsareal. 0,5 til 10 dekar. Bør være positive til dette der det gir en like god eller bedre arrondering for kjøper og selger. Prisstruktur avhengig av størrelse og skogbestand.
Boligfelt Gjesåsberget	200	Innkjøpt med henblikk på boligområde. Tilbakeført til LNFR-område i ny kommuneplan. Bør selges.
Boligfelt Austadberget	50	Som Gjesåsberget.
Lisarud	30	Som Gjesåsberget.

Kjøp av skog

Med den styrke vi har med et eiendomsutviklingsfond, vil det løpende bli vurdert skog som legges ut for salg. Det er ikke konkrete arealer i dag, men det kan være hensiktsmessig å kjøpe inn arealer om det tilbys områder som arronderings- og driftsmessig passer godt inn med de øvrige arealer i kommuneskogen. Styret har gjennom vedtak om fornyelse av vedtekter en stående fullmakt til kjøp/salg/makeskifter av

kommuneskog på årlig 5 % av samlede arealer. Om større arealer kan bli aktuelle, vil dette bli vurdert i samråd med kommunens besluttende organ.

Grunneierlag – viltstellområder

Det er i dag godt fungerende organisering av storviltjakt gjennom 3 etablerte viltstellsområder. Dette samarbeid fortsetter og utvikles videre i samarbeid med øvrige grunneiere.

Vi er aktive deltagere i Kynna Grunneierlag.

Grensegang - skoglinjer

Gode grenser/markeringer har tidligere vært et godt varemerke for kommuneskogen.

Dette gjelder både oppmalte grenser og god skilting langs vegene. Vi vil videreføre det arbeidet som er startet opp her.

Skogshusvær – koier – gapahuker

Ut fra tidligere tiders behov for skogshusvær i forbindelse med aktivitet i skogen, er det gjenstående en rekke koier og husvære. Disse er det ikke lenger behov for i forbindelse med aktiviteten i skogen. det er i 2022 og 2023 gjort en gjennomgang over hva vi skal gjøre med de ulike husværene, se sammendrag i tabellen under.

De som beholdes, må vedlikeholdes løpende og krever en oppfølging og ettersyn. Utleie av koier og tilgang på gapahuker vil være viktig for å sikre befolkningen tilgang til friluftsopplevelser.

Koier – skogshusvær

Sted	Tiltak	Kommentarer
Breifløytkoia	Beholdes	Utleies Solør Videregående Sønsterud. Er i bra stand og krever ikke særskilt oppdatering. Vurderer egen utleie når SVGS ikke bruker den.
Dalabrua	Utbedres og beholdes	Ferdigstilles og leies ut på kortidsbasis
Vellingbrukoia	Utleie/flytting	Vurderes flyttet til Breifløyta om mulig. Alternativer er åremålsutleie eller kondemnering.
Peiskvernrønningen	Beholdes	Attraktiv beliggenhet ned mot Tyskåa. Oppgraderes og leies ut på kortidsbasis
Enerkoia	Beholdes	Oppgraderes og leies ut på kortidsbasis
Kynndammen	Beholdes	Bra anlegg ved Kynndammen. Leies ut mer på kortid. Se eget avsnitt om Kynnavassdraget.
Koie ved Flisbrua	Beholdes	Leies ut på kortidsleie
Koie Greinberget	Beholdes	Leies ut til jakt/kortidsleie
Hammersborg	Beholdes	Oppgraderes for egen bruk for skolene i Åsnes og øvrig utleie.
Kringsjåkoia	Leies ut/Kondemneres	Prøve å få leid ut på åremål
Merratjernskoia	Beholdes	Utleid på åremål
Butteråssætra	Utleid - beholdes	Utleid
Tivoli	Beholdes	Leies ut ved jakt direkte.
Tørresmyrkoia	Beholdes	Leies ut ved jakt direkte
Dansmyrkoia	Beholdes	Leies ut ved jakt direkte
Villa Tyskeberget	Selges	
Buksnebben	Selges/Beholdes	Artig lite hus som ligger på en holme i Flisa Elv. Vurderes i perioden hva vi gjør med denne
Femmerkoia	Kondemneres	Restene av husene.
Rukinrud	Kondemneres	

Gapahuker

Rogsjøen. Tilrettelagt for handicap tilgang	Beholdes	Oppfølgingsansvar etter avtale med Åsnes JFF.
Kjellåsdammen	Beholdes	Eget oppfølgingsavsvsar.
Gullholmen	Beholdes	Tilsvarende som Kjellåsdammen.

Grus- og steinforekomster

I Åsnes kommuneskoger er det tilgang på morenemasser og muligheter for åpning av steinbrudd. Vi skal være positive til ønske fra private aktører på tilrettelegging for dette. Dette må planlegges og det må utarbeides gode planer for dette når interessen kommer. I de fleste tilfeller antas at det må utarbeides reguleringsplaner for dette formål. Pr i dag har vi ikke åpnet for uttak i noen morenetak (se forrige langtidsplan for oversikt over disse)

Vi har to fjelltak på eiendommen, og disse skal vi benytte i større grad enn det som gjøre pr i dag, innenfor de naturgitte og reguleringsmessige rammene. God tilgang på grus og knust fjell er viktig både for vedlikehold av vegnett og nybygg av veger, både for oss og andre aktører i skogbruket lokalt, samt for bygg og anleggsbransjen generelt. Økt uttak vil føre til mer inntekter for ÅKS. Lokale massetak bidrar også til redusert transport av masse.

Kringsjø

Har i dag leieavtale med Kynndalsveiene SA som drifter fjelltaket. De har en driftstillatelse på 9.900 m³ uttak fast fjell. Når dette uttaket er gjort må de søke konsesjon for videre drift.

Detaljreguleringsplan for området er under utarbeidelse og forventes ferdig medio 2024.

Skjærberget.

Fjelltak i Skjærberget/Sørsåsen som i dag leies og driftes av G.Holth Grusforetning AS. Ny avtale og evt. nytt samarbeid skal diskuteres høsten 2023.

Området er ferdig regulert til formålet, med et samlet potensielt uttak på ca. 670 000 m³ fast fjell.

Total omsettes det årlig for ca. 50 – 100.000 kroner på knuste fjellmasser i ÅKS, dettes søkes økt.

Økonomi

For hvert år vil det bli utarbeidet budsjett som blir behandlet sammen med konkretisert handlingsplan for det enkelte år. Disse vil bli oversendt kommunestyret for godkjenning på budsjettmøtet i desember hvert år.

Det presiseres at budsjettene er laget på grunnlag av dagens tømmerpriser og driftspriser. Av erfaring vet man at det kan svinge en del på tømmerpriser. Dette kan i stor grad gi utslag på selskapets årlige resultater.

Selskapet er i dag ikke skattepliktig. Om bebudet endring på dette kommer, må hele økonomiplanen omarbeides i samband med dette.

Det er derfor viktig at man ser en 4-årsperiode som en helhet og vurderer økonomi og drift i slike perioder.

Ved utløpet av 2023 er det forventet at selskapet vil ha følgende egenkapitalstatus:

Opptjent Egenkapital	:	8,5 mill. kroner
Eiendomsfond	:	2,7 mill. kroner
Prisjusteringsfond	:	4,0 mill. kroner
Næring – og samfunnsutviklingsfond	:	3,0 mill. kroner

I et selskap av denne størrelse og aktivitet bør det være en bokført egenkapital i størrelsesorden 13 – 14 mill. kroner.

Åsnes Kommunestyre vedtak i desember 2016 retningslinjer for bruk av fondene:

Eiendomsfond:	Avsettes fra gevinst av salg/makeskifte av eiendom og erstatninger for vernetiltak. Benyttes for tilkjøp av skog og øvrige tiltak for eiendomsutvikling som veger, husvære og vassdrag.
Prisjusteringsfond:	Avsettes fra årlige overskudd og skal benyttes i perioder med lave priser for å holde aktiviteten opp på ungsogpleie og løpende vedlikehold og eiendommen. Skal medvirke til et jevnt driftsresultat.
Næringfond:	Disponeres løpende av Åsnes Kommune for bruk til næringsutvikling i kommunen.
Lysløpefond:	Våren 2023 vedtok styret å opprette et eget fond til strømstøtte til lysløypeanlegg i kommunen. Hit avsettes inntil 200 000 kr pr år som idrettslag i kommunen kan søke på for å opprettholde lys i lysløypene.

Alle tall hele tusen, tall gjelder for hele perioden, ikke årlig.

	Beregnete Resultater	Antatt til egne fond	Antatt overføres til Næringsfond	Netto Resultater
2024 - 2027	15 000	4 000	10 000	1.000
2028-2031	15 000	4 000	10 000	1.000

Skogfondsordningen har ikke den økonomiske betydningen for kommuneskogen som for private skogeiere, i og med foretaket ikke er skattepliktig. Likevel bruker vi skogfondsordningen fullt ut, da det gjør søknad på tilskudd til skogkultur og vei enklere, og det blir synliggjort i skogfondstatistikken.

Det forutsettes skogfondskontoen skal ha innestående midler som dekker kommende års planlagte aktiviteter som kan dekkes over skogfond.

Samfunnsøkonomisk bidrar kommuneskogen også vesentlig til kommunen og det lokale næringsliv. All drift i skogen går stort sett gjennom lokale aktører. Mye av skogkulturen blir gjennomført i praksis av utenlandsk arbeidskraft, men oppdragstagere er lokale. Til tynning og avvirkning brukes stort sett lokale entreprenører, og alle de store tømmerkjøperne har kontorer lokalt. Verdien som hentes ut av skogen i form av tømmer foredles i all hovedsak enten på Moelven Våler eller Bergene-Holm på Kirkenær/Brandval. Vi bidrar også til sommerjobb til ungdom gjennom Job:U- prosjektet.

Avsetning til næringsfond bidrar til å hjelpe lokale grundere og næringsliv i gang med nye prosjekter, og midler fra næringsfondet var også med på å sikre fibertilgang under utbygningen i 2022-2023. Det nye lysløypefondet vil hjelpe idrettslagene med å holde liv i lysløyper, og dermed bidra til økt folkehelse i kommunen.

Vi har siden oppstart i 2014 som KF hatt en sterk økning i prisene på virke. Særlig har dette gjort seg positive utslag for resultatene i de senere år. Både 2021 og 2022 ble svært gode år for Kommuneskogen.

På sikt vil nok virkesprisene ligge på et høyere nivå enn tidligere. Særlig gjelder dette massevirke. Dette har sammenheng med at anvendelse av tremasse når stadig nye produktområder.

For kommuneskogen er det vesentlig å holde et jevnt aktivitetsnivå i tråd med de prognoser vi har for årlig aktiviteter. Derfor er det vesentlig å bygge opp noe fond som kan bidra til å utligne årlige utbytter i perioder med lavere virkespriser.

Vi har fått et godt opplegg der vi konkurranseutsetter alle drifter, skogkultur og vegvedlikehold. Drifter konkurranseutsettes for hver enkelt drift, noe som gir gode priser og at vi følger markedet tettere enn med mer langsiktige avtaler. Skogkultur konkurranseutsattes på årlige oppdrag, mens veivedlikeholdet konkurranseutsettes i 3 roder for 3 år av gangen. Dette opplegget vil vi fortsette å følge i neste planperiode.

Organisering

Styre

Selskapet har i dag et styre på 5 medlemmer som velges for 4 år (Kommunestyreperioden)
Valgte styre sitter som ansvarlig for avlegging av siste års regnskap.

Fordelingen har fungert bra med 3 valgte kommunestyrerepresentanter og 2 fagpersoner valgt utenom politiske representasjon i inneværende periode.

I og med at kommuneskogen er et rent forretningsmessig selskap som forvalter kommunens skogeiendommer, vil det være nødvendig å sette sammen et styre som fortrinnsvis har kompetanse på økonomi, skogfag, forretningsdrift og eiendomsforvaltning innen skog- og utmark.
Det er riktig at styret også har medlemmer fra kommunestyret.

Styret bør for fremtiden sammensettes av 5 medlemmer, hvorav av 2 representanter fra kommunestyret for å sikre kontakt inn i det besluttede politiske organet. De 3 øvrige styremedlemmene velges på faglig og forretningsmessige grunnlag og av disse tre velges også leder og nestleder i styret. Styret skal ha en sammensetning som oppfyller gjeldende krav til mangfold og likestilling. Det velges personlige vararepresentanter for hvert styremedlem.

Skogforvalter/Daglig leder

Administrative oppgaver må utføres så rasjonelt som mulig. Administrasjonen består i dag av daglig leder, som følger opp den daglige driften, kommunikasjon utad, kommunikasjon mot styret og mot kommunestyret.
Daglig leder deltar også i de vegforeninger, styrer og forvaltningsorgan det er naturlig at kommuneskogen er aktive.

Administrative oppgaver

Oppfølginger og utførelse av bilagshåndtering, fakturering, betalingsoppfølging og avregninger utføres i dag av ÅKS selv.
Bokføring, regnskapsføring, lønn og lønnsrapportering utføres av Økonomirådgivning AS på Flisa.

Skogfaglige oppgaver

Skogfaglige oppgaver blir i all hovedsak satt bort. Det deltidsansettes ungdommer fra Solør vgs. Sønsterud til å utføre kontrolloppgaver og noe enklere planlegging i skogen, ellers settes alt bort til de større tømmervirksomhetene i kommunen. Skogbruksplanen følges opp med løpende ajourføring. Det gjennomføres et årlig møte for å kvalitetssikre innholdet i skogbruksplanen og se på prognoser fremover i kommende år.

Om vi skal utvide utleie av koier kan det være aktuelt å leie inn/ansette en skogsarbeider/vaktmester som kan ta enkle forfallende oppgaver i skogen og holde oppsyn med/vedlikeholde/renovere koier og skoshusvære.

Samarbeid

Åsnes Kommuneskoger KF skal i størst mulig utstrekning benytte seg av lokale aktører der disse er konkurransedyktige og har tilfredsstillende kvalitet på sine tjenester som dekker vårt behov.

I Åsnes er vi i den gode situasjon at vi har 3 etablerte fagmiljøer som arbeider med tømmeromsetning og har apparat for sluttavvirkning, tynning og skogkultur. Dette er Glommen Mjøsen Skog SA, Nortømmer AS og SB Skog AS.

Det vil være naturlig og riktig at Åsnes Kommuneskoger KF i størst mulig utstrekning benytter seg av disse miljøene i arbeidet fremover. Innleie av bistand og salg av tømmer må skje på et økonomisk og faglig forsvarlig grunnlag og innenfor en sunn og åpen konkurranse mellom aktørene.

Videre har vi et avtalt samarbeid med Solør Videregående Skole på Sønsterud om bruk av kommuneskogen arealer i undervisningen der. Dette samarbeidet vil fortsette. Dette i samarbeid med aktørene i markedet.

Alle innleide operatører skal levere utfyllende opplysninger og data på utført arbeid.

Det er etablert et godt samarbeid med Glommen Mjøsen Skog SA i forbindelse med takst, utarbeidelse og oppfølging av skogbruksplan, som vil sikre løpende oppdatering av planen.

Det er naturlig og riktig at Åsnes kommuneskoger KF fortsetter som andelseier i Glommen Mjøsen Skog SA. Vi har et stort faglig og meget godt økonomisk utbytte av vårt medlemskap.

Det er løpende en avtale mellom kommuneskogen og Åsnes Jakt og Fiskeforening på leie av jakt på småvilt og rådyr nord for Flisa Elv, samt teigene i Losåsen, Buttaråsen og Trangen. Dette er et viktig og givende samarbeid for begge parter.

Vi har et løpende behov for bistand på enkelte områder med kommunes landbrukskontor, teknisk avdeling og driftstøtte for IT. Etablert opplegg vil fortsette med god dialog på dette området.

Økonomi-, regnskaps- og lønningstjenster løses gjennom Økonomirådgivning AS.

Forsikringer av skogen og veiene er i Skogbrand forsikring. Øvrige forsikringer har vi i Landkreditt forsikring.

Selskapet løser sine behov for daglige banktjenester gjennom DnB og benytter Sparebank 1 og Grue Sparebank for ulike kapitalplasseringer.

Selskapet leier i dag lokaler av Sandermoen eiendom sentralt på Flisa. I den grad disse i utforming og kostnad er tilfredsstillende for selskapet, vil denne leieavtale bli videreført. Mulig samlokalisering med andre fagmiljøer innen skog kan vurderes fortløpende.

Rapportering og behandling av planen

Denne planen skal behandles og godkjennes i Åsnes Kommunestyre i september 2023 og vil være rettesnor for styrets arbeid med videre aktivitet i kommuneskogen.

Ved særskilte endringer i premissene som denne planen er grunnlagt på, vil styre fremlegge eventuelle endringer for kommunestyret når det er påkrevet.

En fornyet plan skal fremlegges for Åsnes kommunestyre høsten 2027 og da med endringer i perioden frem til og med 2031 og nytt tillegg for perioden frem til 2035.

Rapportering til Åsnes Kommunestyre skjer i form av årlige budsjett som behandles i desember, årsrapport i løpet av februar og den formelle regnskapsrapporten behandles samtidig med kommunestyrets behandling av kommunens regnskaper.